

Po dolgem času odkrit umor. Lansko leto je meseca junija v Harmici blizu Dobove brez sledu izgubil posestnik Franc Suler. Vsa poizvedovanja orožnikov so bila brez uspeha. Nekega dne pa je prišel k orožnikom sin pogrešanega, Martin Suler s pismom, katerega je pisal oče iz Maribora, da je odšel na Francosko. V pelek pa je v to temo nenadoma zasvetil nov žarek. V Harmici so bili na obisku neki Zagrebčani. Nek otrok — Zagrebčan se je igral z domačo vaško deco. Med igro se je ta otrok sprl s Sulerjevim sinčkom Slavkom. Slavko mu je pa zagrozil: »Ako ne boš tako napravil, te bom po glavi, kakor je atek starega očeta!« Te besede je slišal slučajno ondotni orožnik. Posrečilo se mu je, da je po izpraševanju izvedel od Sularjevega sinčka podrobnosti umora. Njegov oče Martin in mati sta ubila starega očeta Franca in ga zakopala na njivi, kjer je rastle koruza. Oba zakonca in sorodnike, je orožništvo takoj aretiralo. Kakor smo zvedeli, se je dal poleg obeh morilcev zapreti nek orožnik. Prisluskoval je pogovoru obeh. Mož Martin Suler je ženo rotil, naj se ne izda, nakar je žena izjavila, da tega ne bo storila in da si raje pusti meso rezati s telesa, kakor da bi priznala. Boji se samo, da ne bi sin česa izdal. Sodna komisija je v prisotnosti obeh izkopala truplo, ki je bilo komaj pol metra globoko zakopano. Skozi celo leto so njivo orali pa do trupla niso prišli. Z vlaka se nudi na prizorišču, ki je komaj 40 m oddaljeno od žel. tira, silno mučen prizor. Vsa njiva, na kateri je rastle koruza, je pomandrana, v sredi pa je razkopana, kjer je ležalo truplo umorjenega. Zakonca M. Suler in njegova žena sta umorila pokojnega, ker sta hotela dobiti njegovo posestvo, ki je je še vedno držal v rokah.

Petkratni roparski umor. V vasi Saranovo pri Natallincih v Srbiji so roparji umorili peteročlansko družino trgovca Koste Dimitrijeviča in nato hišo izropali. Zaprl so več kmetov iz sosedne vasi Mramorci, ki so osumljeni, da so izvršili zločin, a dozdaj vsi taje.

Cirilova tiskarna v Mariboru je dozdaj založila in izdala sledeče zvezke »Cirilove knjižnice«: 2. zvezek: dr. Lenard: Jugoslovanski Piemont. 7 D. 3. zvezek: dr. Lenard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda 10 D. 4. zvezek: Moj stric in moj župnik. Povest. 4 D. 5. zvezek: Melville: Gladiatorji. Roman. I. del 8 D. 6. zvezek: Melville: Gladiatorji II. del 10 D. 7. zvezek: Wells: Zgodba o nevidnem človeku. 7 D. 8. zvezek: Orcey Dušica. Roman. I. del 16 D. 9. zvezek: Conan Doyle: V libijski puščavi. Roman. 12 D. 10. zvezek: Bennett: Živ pokopan. Povest. 8 D. 11. zvezek: Camelli: Izpoved socialista (Od socialistov do duhovnika). 16 D. 13. zvezek: E. Lešnik: Sumi, sumi Drava. Črtice iz mariborske zgodovine. 5 D. 14. zvezek: Ljubša: Slovenske gorice 7 D.

Ugodne vesti za revmatične. Po zadnji svetovni vojski trpi tisoče in tisoče ljudi na revmatizmu in iščejo zdravja za se po raznih kopališčih. Med tem je znano, da je mlad ruski zdravnik in bakteriolog dr. Ivan Rahlejev iznašel zdravilo Radio-Balsamica, izredno sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. Zdravilo Radio-Balsamica dr. Rahlejeva temelji na principu proteinove terapije, pa je pripravljen za zunanjo uporabo. Pri uporabi zdravila Radio-Balsamica se revmatične bolečine jako hitro izgubijo in nastopi popolno ozdravljenje. — Radio-Balsamica ima tudi to prednost, da je popolnoma neškodljiv za srce, ne zapuša nobenih sledov ne na koži ne v organizmu in se po uporabi popravi ves organizem, kar dokazujejo priznanja profesorjev in zdravnikov. Bolniki, ki so se skozi leta zdravili po raznih kopališčih in lekkih, se ozdravijo po dveh do treh steklenicah tega čudodelajočega zdravila. Zdravilo se izdeluje in prodaja v laboratoriju Radio-Balsamica dr. Rahlejeva v Beogradu, Kosovska ulica 43. 830

Dopisli.

Gornja Sv. Kungota. Kar se je godilo dne 26. julija v Gor. Sv. Kungoti, ostane vsem, ki so bili zraven, v trajnem spominu. Že prvi, zelo umetno izdelani slavolok pri pošti, ki je bil bogato okrašen po pridnih rokah blage gospe Gamser-jeve in njene sestre Julke in Helene, je nosil napis, ki je razodel, kar se bo godilo: »Rajsko veselje nas danes obdaja. Ker Srce presveto v župnijo prihaja!« Se mogočnejši slavolok je stal pred župno cerkvijo na esplanadi pred župniščem, obdan s mlaji in brežami. Slavolok pred cerkvijo, pod katerim se je vršilo darovanje, je nosil na vrhu pomembni napis: »Presveto, premilo božje Srce, usliši nam prošnje in naše želje!« Blagoslov kipa Presv. Srca se je pričel ob 9. uri predpoldne, ki ga je blagoslovil slovesno preč. gospod kanonik in dekan Fr. Moravec, stolni župnik v Mariboru ob asistenci več gg. duhovnikov. Prekrasno je govoril preč. g. kanonik na iz zelenja narejeni prižnici pod košatim drevesom o božjem Srcu. Nato je bil offer za veliki zvon. Kip so nosili mladeniči, vsi iz mladeniške Marijine družbe. Na koncu sv. maše je bilo posvečenje skupno cele župnije presv. Srcu Jezusovemu. Ljubko pritrdovanje zvonov in streljanje z možnarji še je slovesnost bolj povzdignilo, ki je bila ena najlepših v zadnjih letih. In sedaj kraljuje božje Srce v župnijski cerkvi Gor. Sv. Kungote ter kliče kot nekdanj vse župljane, brez izjeme: Pridite k meni vsi, pa vsi, ki ste s križi in težavami obdani in jaz vas bom pokrepčal. — Toda slovesnost še ni pri kraju. Po petih litanijah presv. Srca Jezusovega, popoldne ob 3. uri uprizorilo je Katoliško prosvetno društvo v Gor. Sv. Kungoti tragedijo-zaloigro »Izgubljen sin« tako dovršeno, da so igralci več ali manj izvalili marsikateremu gledalcu in gledalki solze iz oči! Pri igri je bil navzoč sam preč. g. kanonik, dalje so bili pri igri tudi blagorodna gospa grofica Pacha-Rayhofen z gospodm grofom Pacha, komtesa, blagi gospod podpolkovnik dr. Justin z gospo soprogo iz Maribora, go-

spod baron in mnogo druge gospode. Častno je bilo zastopano naše dobro ljudstvo, ki se zaveda kulturne svoje naloge. Igralci so želi burno pohvalo. Organist Filip Seljak se je tako ugloobil v svojo vlogo kot oče izgubljenega sina, da se je dozdevalo, da vidiš pravega svetopisemnega očeta, ki tako pristrčno sprejema in odpušča. Usmiljenje je vzbudil izgubljeni, razcapani sin pri publiki — cerkovnik Janez Zrnka, ki se je pozneje pri »Začaranem pismu« kot Matic Srakar posebno odlikoval s svojim gledališkim humorističnim talentom. ter tako imenitno zabaval vso navzočo občinstvo. — In tako je minul oni veliki dan slavja presv. Srca Jezusovega, ki naj blagoslovlja obmejno župnijo in njene župljane.

Vukovski dol. Dovoljujemo si vprašati kraljevo okr. glavarstvo v Mariboru, radi česa je izdalo naloge, da se morajo vsi psi obcin: Vukovski dol, Sv. Jakob in Vosek pokončati? Če je vzrok kakšna nalezljiva bolezen, zakaj se ne konstatira, kateri je zdrav, da se ga izpusti? In če se že na vsak način morajo pokončiti vsi psi, zakaj so nekateri posestniki izjema? Ali ne plačujemo vsi davkov? Ali nismo vsi člani ene države. Okrajno glavarstvo niti od daleč nima pojma, kako velikansko razburjenje je zavladalo med ljudstvom, radi škandalozne odredbe. Ali nam okrajno glavarstvo more dati jamstvo, da bomo brez psov ponoči varni pred tatovi? Tukaj v naši občini sta se že dogodila dva slučaja tatvine, in sicer: enega vola in ene krave. To je romalo gotovo čez mejo. Ako okr. glavarstvo lahko izdaja take naredbe, naj nam preskrbi tudi varstvo proti tatovom. Okr. glavarstvo naj upošteva tudi želje ljudstva, radi katerega prav za prav obstoja, sicer naj si posledice samo sebi pripiše. — Več prizadetih.

Sv. Bolfenk v Slov. gore. Kakor slišimo, se naš mariborski veliki župan pripravlja na odhod! Preden pa od ide, ga pozivamo še enkrat, da nam odgovori na ono, mu že parkrat stavljeno vprašanje: Kaj je bilo res, ali naše poročilo v »Slov. Gospodarju«, da je dr. Gorišek ud ravnateljstva Okrajne hranilnice in okrajnega zastopa v St. Lenartu, ali pa njegov uradni popravek, da dr. Gorišek ni ud ravnateljstva. Mi namreč vstrajamo pri tem, kar smo takrat poročali, ter pravimo, da je bil oni uradni popravek neresničen! Ali pa je bilo mogoče vse uradovanje g. velikega župana iste vrednosti, kakor oni uradni popravek? Najbrž zopet res!

Gornja Radgona. Naša stvarna kritika o opekarniškem gospodarstvu je demokrate zadela v živo. Kakor pes zavili, če mu stopiš na rep, tako cvili, se jezijo in grozijo naši oblastniki. To je dokaz, da smo pisali resnico. In resnice se občinski komandanti bojijo. Zato so sklenili, da bodo vse delavce odpustili, kakor hitro bo še kak časopis kaj poročal o njihovem modrem gospodarstvu v opekarni. Ta sklep je vsekako vreden, da ostane zabeležen v listih, ki se potegujejo za delavske pravice. Od kriva namreč vse napredno nazadnjaštvo in svobodomiselni terorizem demokratske frakcije. Ali razumete ubogi delavci? Za vaše pravice se ne sme nihče potegovati, svet ne sme izvedeti, kaj počenjajo z vami občinski odborniki. Vi morate molčati kot suznji, četudi vihtijo valpeti nad vašimi hrbti svoje ostre biče. Zapomnite si ta sejni sklep za tiste čase, ko bodo njegovi očetje krošnjariji okrog z lepimi besedami in lovili vaše glasove. Nikar ne pozabite, kako skrbijo za vas tisti občinski očetje, ki vas bodo med volitvami in na dan volitev vabili v svoje kleti in stanovanja ter vam ponujali jedi in pijače, da izvajajo iz vas kroglice za svojo škrijnico. Odsloviti vas, so sklenili. Mislimo, da vas ne bo treba odslavljal, zakaj če bodo z vami tako naprej delali kot so začeli, boste sami dovolj pametni, da jim ne boste kulukovali. Bolj pametni bi bilo, če bi gospodje sklenili, da sami zapustijo službo, katere ne razumejo in da odslovijo ravnatelja in mu pokažejo pot tja, odkoder je prišel. Ta človek je tako predrzen, da zniža delavcem plače, potem pa zahteva od opekarniškega odbora, da ga za to delo nagradi. To je vendar nekaj nečuvnega! Delavcem znižati plače, potem pa zahtevati nagrado za to. Ravnatelju ni dovolj masna mesečna plača, ne zadoštujejo mu lepe dijete, ne, on še hoče delavcem nekaj odtrgati, da bo prebogatel. In tako početje nekateri, sicer pametni ljudje zagovarjajo. In kaj odgovarja na take nečuvne zahteve demokratska gospoda? Bo že poskrbela, da ravnatelj pri svojem delu ne bo prikrajšan. Take razmere vladajo v naši opekarni. Sporočamo jih javnosti, da bo znala, kaj se godi v Gor. Radgoni v letu 1925 po Kristusovem rojstvu, ko komandira v občini demokratska večina.

Sv. Lenart nad Laškem. V petek, 24. julija je umrl v Weizu na Zg. Stajerskem tukajšnji rojak Lapornik Franc. Rajni je bil iz ugledne hiše Lapornikove na Gori, bil je brat načelnika krajevene organizacije SLS, g. Vinco Lapornika ter stric g. Deželaka, tajnika SLS v Kozjem. Rajni je umrl v starosti 51 let, dasiravno že dolgo odsoten od svoje domovine — je bil kot ključavničar zaposlen pri električnem podjetju v Weizu — se je živo zanimal za razmere v domovini. Bil je tudi veren kristjan, in sicer tudi na zunaj, saj je bil izrazit pristaš kršč. socialne stranke. Čudno naključje je, dasiravno ni bil od leta 1917 več v svojem rojstnem kraju in ga tudi od tega časa ni obiskal nobeden od sorodnikov, ker je živel v tuji državi, je prišel dva dni pred smrtjo na enomesni dopust k njemu g. Deželak, tajnik SLS, ne da bi vedel o njegovi bolezni. Rajni je izrazil svoje veliko veselje, da bo imel vsaj enega sorodnikov pri svojem pogrebu. — Podlegel je vročinski bolezni. Bodi mu lahka tuja zemlja.

Gospodarstvo.

IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Seja glavnega odbora, katere je bila prvotno sklicana po daljšem presledku, za sredo, dne 15. t. m. se je

vršila v sredo, dne 22. t. m., ker je bil predsednik Sancin, kakor se je doznalo iz njegovega poročila, brzojavno pozvan v Beograd.

Najbolj značilno iz te seje je dejstvo, da se je priateljstvo med pristaši JDS in SKS, sklenjeno ob času zadnjega obnega zbora družbe zaradi volitev v glavni odbor, začelo krhati, kar se je posebno opazilo pri vprašanju, katerega je stavil na predsednika odbornik Steblovnik zaradi imenovanja g. Petovarja v upravni odbor za poljedelske kredite.

Seja je sicer potekla mirno in se je rešilo več važnih zadev.

Pri čitanju zapisnika o zadnji seji je tajnik Lah prečital tudi zapisnik zadnje seje direktorija. Iz tega zapisnika je razvidno, da se je direktorij bavil predvsem z vprašanjem poslovanja načelstev pri podružnicah, o naročevanju in pritožbah glede naročenega blaga ter raznih drugih važnejših zadevah. Direktorij je sklenil, da se mora uvesti pri podružnicah povsod enako knjigovodstvo v svrhu lažje revizije. Družba bo oskrbela za vse podružnice potrebne knjige. Direktorij je tudi sklepal o predlogu glavnemu odboru zaradi ureditve plač uradništva in službene pogodbe. Zavrnili je predlog gosp. Jamnika, naj bi Kmetijska družba prevzela 1000 delnic zavarovalne družbe »Plug« v Beogradu. Glavni odbor je vzel zapisnik seje direktorija brez ugovora na znanje in je sklepe odobril.

Poročilo predsedništva je podal predsednik Sancin. Iz važnejših točk povzamemo, da je družba nabavila 30 vagonov italijanskega rudninskega superfosfata, glede katerega pa je imela vsled povišane carinske tarife precejšnje sitnosti in je morala vsled tega ceno superfosfatu zvišati. Družba je proti zvišanju carine na umetna gnojila vložila protest.

Prvi podpredsednik Jarc je tukaj opozoril predsednika, da bi naj dal predsednik podbudo za ustanovitev tudi v naši državi potrebne institucije po vzorcu bivše »Hohenblumove Zentralstelle« v Avstriji, katera bi se naj izključno bavila z vprašanji, ki so važna za kmetijstvo in se tičejo predvsem kmetijskih interesov, kakor carinske in železniške tarife itd. Obenem predlaga, da se vložijo protest zaradi zvišanja carinskih tarifov na kmetijske potrebščine. Predsednik je obljubil želji prvega podpredsednika ugoditi, tajnik Lah pa je pojasnil, da se je tozadeven protest že vložil.

Nadalje poroča predsednik o došlih prošnjah za podpora. Prošnje nekaterih podružnic za brezobrestna posojila je glavni odbor odklonil, dovolil pa je podpora podružnici v Smartnem na Paki v znesku 1500 D in konjerejskim društvom v znesku po 3000 D. Podpore se porabijo za premije na živinorejskih razstavah. Prošnje sta priporočala in utemeljevala odbornika Steblovnik in Petovar.

Zanimivo je bilo čitanje revizijskega poročila iz leta 1922 in 1923, katero je podalo nekoliko slike gospodarstva samostojnežev v Kmetijski družbi v teh letih. Poročilo se je odstopilo pravmetno odseku, da poda o njem svoje mnenje pri prihodnji seji glavnega odbora.

Z ozirom na poročilo predsednika, da je bil imenovan v upravni odbor za poljedelske kredite kot zastopnik Kmetijske družbe Lovro Petovar iz Ivanjkovec, je vprašal odbornik Steblovnik predsednika:

1. Ako mu je bilo znano, da pride v upravni odbor za poljedelske kredite kak član kot zastopnik Kmetijske družbe in če mu je bilo znano, zakaj ni sklical glavnega odbora k seji, da bi glavni odbor, kateri bo moral edino le biti merodajen, izvolil člana v upravni odbor in

2. Kedo je predlagal g. Petovarja za člana za to, v kmetijsko-stanovskih ozirih tako važno mesto in če ga je on predlagal (klic: Zerjav ga jel). Zakaj je predlagal ravno g. Petovar-ja, ker bi mu moralo biti znano, da g. Petovar, kot član trgovske in obrtne zbornice gotovo ne bo zamogel uspešno, ali vsaj zadostno zastopati interese poljedelcev?

Vprašanje odbornika Steblovnika je bilo očitno všeč tudi odbornikom pristašem SKS, kateri so smehljaje pritrjevali besedam interpelanta in se pridružili njegovim izvajanjem. Samo g. Petovarju vprašanje ni bilo všeč in je bil v nemali zadregi!

Predsednik Sancin je odgovoril na vprašanje takoj in pojasnil, da njemu o tem imenovanju ni bilo ničesar znanega in tudi on g. Petovarja ni predlagal.

Tajnik g. Lah pa je izjavil, da se je proti načinu imenovanja že vložil protest na ministrstvo.

Po kratkem tajniškem poročilu o kmetijskih tečajih in o sprejemu novih udov, je predsednik ob pol 3. uri zaključil zanimivo sejo.

O REJI DOMACIH ZAJCEV.

Hlevi in kletke.

V nekaterih krajih redijo zajce zunaj na prostem v ograjah in podobnem, kar seveda ni najbolje. Jasno je, da bomo imeli pri nas le tedaj najboljše uspehe, ako žival redimo v popolnoma ločenih prostorih, v posebnih zajčjih hlevih. Prav tako ne moremo od zajčjereje nič posebnega pričakovati, ako bodo živali v hlevih skupaj z drugo živino, ali zunaj na kakem dvorišču, četudi je ograjeno ali obzidano. V teh slučajih se živali parijo preveč v krvnem sorodstvu in degenerirajo ali nazadujejo v svojih dobrih lastnostih ter imajo male in slabe mladiče. Starke so potem navadno tudi slabe matere, samci so hudobni, se do krvi pretepavajo med seboj in tudi mladiče radi podušijo in raztrgajo. V takih razmerah si gotovo ne moremo obetati velikega uspeha in začetnik pride na ta način gotovo ob vso veselje do zajčjereje.

Za uspešno zajčjerejo pridejo le kletke v poštev. — Dobro kletko napravimo, ako velikemu zaboju odbijemo pokrov in eno steno, ki služi pozneje kot dno. Dno je